

12/20/70
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

Αριθ. Έρωτ. Μουσ. Χ. 13/1970

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

15-12-1969 / 6-1-1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... Στανός .....
(παλαιότερον ὄνομα : .....), Ἐπαρχίας Γερναίας,
Νομοῦ Χαλκιδίκης .....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Γεωργίου
Πλωτάρχου ..... ἐπάγγελμα Διδασκάλου .....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Στανός - Χαλκιδίκης .....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... 6 ἔτη .....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Βασίλειος Παπαχολοῦδου
.....
ἡλικία... 61 ... γραμματικαὶ γνώσεις... Ἀποστολὴν δι-
μοτικήν ..... τόπος καταγωγῆς Στανός - Χαλκ-
δικῆς .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΧΑΡΙΤΕΩΣ ΔΕΛΦΩΝ ΔΕΛΦΙΝΑ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; Ἡ περὶ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ Ματθαίου
δὲν βοσκήν, εἰς λοιπὰ δὲν σποράν .....
- Ἐπὶ τῇ χωρίῳ αὗται χωρίζονται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; Ἐν μὲν ἀρχῇ κατὰ διαστήματα .....
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητα· δ) εἰς μονὰς κλπ. ....
Ἐκκλησίαν, μὲν εἰς χωρικοὺς .....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; Μάλιστα .....

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ ἀσχοιοῦνται ἐν ἑκαστῷ...

ἢ ὀλίγοι μόνον ἢ ἑκατέρωθεν...

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ... Ναί...

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; ... Δεν ὑπάρχει...

ἢ ὀλίγοι τεχνῖται...

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακατόροι κλπ.) ... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ τῶν θέσις ; ...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;) ... ...

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὰ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθοῦ εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; Μάλιστα...

ἢ ἄνδρες καὶ γυναῖκες... ἢ χειρὶ...

ἢ ὅταν εἴδω... ἢ εἴταν... πρὶν τὸ εἶναι...

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐάν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; ... ...

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ... ἢ ἄλλως... ἢ ἄλλως... πρὶν...

οὐκ ἔστι...

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται. Ναί... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρματευτάδες (ἐμπόροι) κλπ. ; ... ἢ ὡς τεχνῖται... ἢ ὡς...

κτίσται...

- δ'. 1) Πώς έλιπαινόντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμῖδας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ....

Με ζωϊκὴν κόπρον καὶ ἢ καῦσιν τοῦ
καλαμῖδος .....

.....

.....

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... Τὸ ἔτος 1935 .....

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... Τὸ 6. δεκεῖν. ἔαυρον .....

ἀπὸ τοῦ 1930 καὶ ἡ μηχανή ἀπὸ τοῦ 1954 ..

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκευάζετο τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ... Τὸ 6. δεκεῖν. ἔαυρον ἐν τοῦτον .....

καὶ ἐκελευσάμενοι τὸ ὄραλ. ἔδωκε τὸ .....

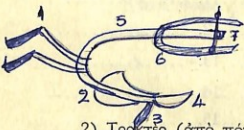
κατασκευάζετο ἐξ ὀργάνων κλπ. βαννι (βόλου) .....

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1. Χεράκι ... 4. γυλὶ ... 7. ἐταυρὸς ... 10. .....

2. ῥαβδία ... 5. ῥαβδόν ... 8. .....

3. οὐρά ... 6. βέρη ... 9. .....

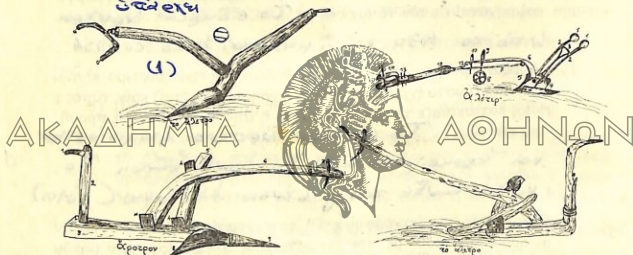

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ... ἔτος 1950 .....

- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... ἔτος 1955 .....

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)...1955.....
- 5) Μηχανή ἀλωνισμού ..1954.....
- στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον ..1954.....
- ..πῶς καὶ... εἰς... διὰ τὴν... κατασκευὴν...
 ..ξύλινον... αὐτότερον.....

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ; ὡς πρὸς τὴν εὐχρηστικότητα (1). ἔκδοσιν δὲ ὑπάρχει

- 3) Ὑπογράψατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. ....//.....	6. ....//.....	11. ....//.....
2. ....//.....	7. ....//.....	12. ....//.....
3. ....//.....	8. ....//.....	13. ....//.....
4. ....//.....	9. ....//.....	14. ....//.....
5. ....//.....	10. ....//.....	15. ....//.....

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. – Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

ἢ ἡ. τ. α. τὰ ὕνι. δι' ὅλην τὴν εἰδη. χωραφιδῶν.....

.....
.....

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; ... τὰ σχῆμα...

... τοῦ ἐνὺ ταν...

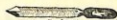
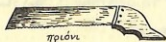
- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου, ... ἐκ ξύλου.

.....
.....
.....

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.).....

... ἐκ τῶν τοῦ, ἀρίδι, ... ἐκ τῶν τοῦ, ξυλοφάϊ, ...
... ὅτι.

πριόνι ἢ ξυλοφάϊ (ἀρνάρι)

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... Βόες... τὸ πρῶτον... Μετῃ περὶ ἵππων

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ;... Συνήθως... δύο.....

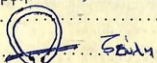
9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
Μάλιστα.....

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεῦλια κλπ.).

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

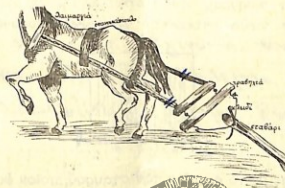

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). Περετζι... λῦτος.....

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; Ἀπὸ τοῦ 1950...

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζεψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; Ὡς πρὶν... παλαιότερον... ἐξέδωκε... ἐν τῷ πρῶτῳ.....

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
 την όποιαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
 εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον... εἶναι ἡ ἰδία μάξα καὶ
ἡ λακταρίν... ἀρχαῖα... ἀντικριν... καὶ τὴν πρὸ
τῆς δεξιᾶς καὶ δεξιᾶς ζυγῶν... χαμῶντις.

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποίος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) ; 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
 τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) ; 2) γυναῖκα ; 3) ὑπηρετὴς. Σημειώσατε ποῖα
 ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας... ὄργωνε καὶ ὄργωνε καὶ

ὁ ἄνθρωπος...

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
 τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
 εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) .....

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον... τὸ αὐτὸ...

βοδι... βοδι... τὸ κεφάλι... αὐτὴν εἶναι... ζευγῶν καὶ
τὰ ἄλλα... αὐτὴν ἄλλαν... καὶ οἱ ζευγῶν δένονται ἀπὸ τὴν...

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ
 ὄργωμα ; με σχοινί, τοῦ ὁποῖου τὰ ἅκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
 τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

Με σχοινί, καὶ αὐτὰ βοδι... ἐξάγει αὐτὰ κερατὰ
καὶ αὐτὰ ἄλογον... ὁ αὐτὸς... καὶ τὸ αὐτὸ καὶ κερατὰ.

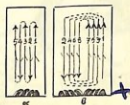

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλάκας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὥς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

? Ὁργώνεται τὰ χωράφια ὁμαλῶς ἐξέδω ...

? Ἀλλὰ ἐνδεῶς ὁμαλῶς ἐξέδω β ...

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὥς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, ντάμιες, σιασιές, μεσοδράδες κ.λ.π.) ; ? Ἐγίνετο καὶ γίνεται ὅς ἐπεχει ...

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; με αὐλακιάν ; Μὲ λωρίαν ...

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον ;

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὄνι : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. ? Ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων

εἰς τὴν ἐξέδω ὁμαλῶς ἢ ἐγίνετο μετὰ τὸ ὄνι ἐνδεῶς καὶ εἰς τὰ χωράφια μετὰ τὸ ὄνι ἢ καὶ ...

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. .... //

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά· π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ? *ἐγίνοντο πρὶν τὴν 3. 4.*

*ἀροτρίασμα. Τὸ πρῶτον ἐξέτριψε γρῦν καὶ
τὸ δεύτερον ἐκείνην. ἄροτρον ἐξεραινε καὶ
ἐβόλιον.* .... //

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

*Μὲ φύτευμα ἐκτετακτικὸν ὁρίζοντες ἔχοντες
ἔχοντες.* .... //

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

ἐκείνην. Δύο ἢ τὸ πρῶτον τρεῖς ἔτη. .... //

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; ? *Α. π. 2. 3. 4. 5. ἀναλόγως πρὸς εἶδος.*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. *τὸ δισάκι*· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; ... *Χεράκι.*

ἔχοντες. ἢ ἄλλο. ὡς δισάκι. .... //

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

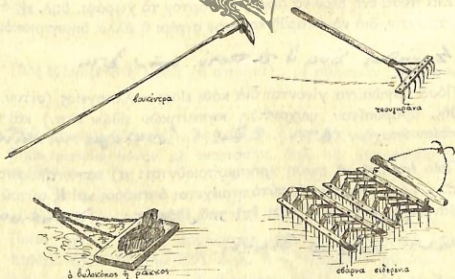
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλει-
ψοειδῆ σιδηρεᾶν ράβδον, ἡ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον
τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; ... *Με. Οὐκ ἐστὶν εἰ δυνατόν.*

ή όσον έχω, όνομα δίδενται.....

2) Γίνεται μετά τὸ ὄργανον ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ... Γίνεται ἐξαιρέτως ... ἐν τῷ ὄργανῳ

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ πού δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδρα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1 - 3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφαί. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

... Կենսական և ճեղքած (ճեղքում և խմելում)
... և և՛ խմելում և՛ օդում և՛ ջրում ...

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
που· π.χ. ὁ κασμός, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .....

1) *καρμῆς, 2) τῶν αἰ. καὶ 3) δίκει.* .....

.....

.....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

! τῶν κείν. τῶν ἀπογευμένων. .....

.....

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους. *τῶν χρεῖν. καὶ τῶν ἡλκ. ὀσπρίων.*

ἢ καλλιεργεῖται ὁσπ. καὶ ἡλκ. .....

.....

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. *Διὰ τῶν τῶν ὀσπ.*

καὶ χρεῖν. καὶ τῶν τριφύλλ. τῶν ὀσπ. (τῶν τῶν τῶν). .....

.....

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἑσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως. *ἢ φυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ βραγιές.*

καὶ ἡνείκεν καὶ δίκει. .....

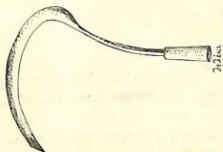
Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α.' Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .. Μὲ τὴν Σχεδιάσει
 τῆς Σχηματικῆς (1) τῆς ἑνὸς ..

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
 ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε* ἐπίσης νὰ
 σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσες) ἐθερίζοντο
 (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν
 ζώων* (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). Μὲ τὴν
 Σχεδίασιν τῆς

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργα-
 λείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν). .. Ὀδοντω-
 τήν .. ὀδοντωτὴν .. ὀδοντωτὴν .. Σχηματ. (1) ..

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του* (σχεδιάσατε ἢ φωτο-
 γραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; .. Ἡ χειρο-
 λαβὴ .. ἦτο .. ὀδοντωτὴν .. καὶ .. ὀδοντωτὴν .. ὀδοντωτὴν ..
 λαβὴν .. καὶ .. ὀδοντωτὴν ..

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) ... *Οὐ... εἰς... καὶ... χειρὶ...* .....

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) ... *Ὁχι...* .....

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. ... *Εἰς... ὕψος... τοῦ... σῖτος... κριθῆς... βρώμης... σίκαλης...* .....

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μετὰ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). ... *Στάχυα...* .....

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; ... *Οἱ ἴδιοι... εἰς... τοῦ... σταχυῶν... χερὶ... χερόβολα... εἰς... τοῦ... σταχυῶν...* .....

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) ... *Τοποθετεῖται... 5-6... χερὶ... χερόβολα... εἰς... τοῦ... σταχυῶν... εἰς... τοῦ... σταχυῶν...* .....

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. ... *λέγαντι... δρομικ... καί... τοῖς... εἰς...
το... περὶ... εἰς... περὶ... εἰς... περὶ...*

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ; ... *θερίζω... εἰς...*

... *καὶ... ἔχουσιν...*

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τῆς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν) ... *με... ἡμερομίσθιον...*

... *καὶ... ἔχουσιν... ἔχουσιν... ἔχουσιν...*

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; ... *ἔχουσιν... ἔχουσιν...*

... *ἔχουσιν... ἔχουσιν... ἔχουσιν... ἔχουσιν...*

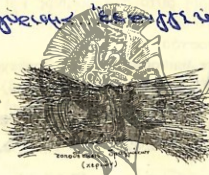

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χειρές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελουσιδεῖς θάμνους, π.χ. βρούλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.. *Συνέδω...*

*οἱ δεματῖαι ἐδέσαντο καὶ ἐν τῷ πεδ. ἐδέσαντο...
 καὶ τὰς δεματῖαι... καὶ τὰς... ἐδέσαντο δεματῖαι...
 τὰ δεματῖαι ἐδέσαντο καὶ τὰς... δεματῖαι...
 ἢ τὸν δεματῖαι... τὰ δεματῖαι... ἐδέσαντο...
 δεματῖαι... ἀπὸ τῶν δεματῖαι... ἐδέσαντο...
 ἐν τῷ πεδ. τὰς δεματῖαι (σταχὺται) τὰ...
 καὶ τὰς δεματῖαι... ἐδέσαντο δεματῖαι...*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; *Συνέ-*

*κεντρώνοντο... τὰς δεματῖαι... δεματῖαι, δεματῖαι...
 καὶ τὰς δεματῖαι... δεματῖαι... δεματῖαι...
 δεματῖαι... δεματῖαι... δεματῖαι...
 δεματῖαι... δεματῖαι... δεματῖαι...*

ε. ΣΥΓΚΟΜΙΔΗ ΤΩΝ ΓΕΩΜΗΛΩΝ.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; *Ἀρχισεν ἐκ τοῦ 1914*

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.... *Καίτωρ πάλι.*

Μαίριον.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τοῦ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν... *Μὲ συνδυασμένον... Ζεφ. Πλ.*

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἢ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ... *Μαίριον... Πλ.*

Καλλιέργεια... Κ. Π. Πλ. Περικλ. Πλ.

Καλλιέργεια... Πλ. Πλ. Πλ.

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ά.)... *Μὲ τὴν αὐτὴν... Κ. Π. Πλ.*

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ἡ Σάκεναι ἔχιντο ἐν τῇ βίῃ.
 καὶ ἡ Σάκεναι ἔχιντο ἐν τῇ βίῃ.
 ἔχιντο ἐν τῇ βίῃ.

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

Μεταφέροντο εἰς τὸ ἐξωτὸν άλώνι.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; ....

Ἐπὶ τῇ θεμωνιάστρᾳ τὰ δεμάτια τίθενται ἐν τῇ αὐλῇ καὶ ἐν τῇ βίῃ.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας άλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ άλώνι; ...

Μάλιστα ἐν τῇ βίῃ.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ...

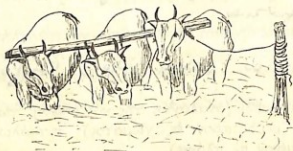
Κατασκευάζετο ἐν τῇ αὐλῇ καὶ ἐν τῇ βίῃ.

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

Συνίσταται... ἔχον... ἔχον... ἔχον... ἔχον...
...Συνίσταται... ἔχον... ἔχον... ἔχον... ἔχον...

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νίου ἑξάγωνος στύλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ἄ.), ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλώνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

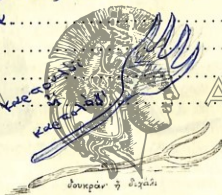

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; .. *ἀρχίζει τὴν 9 30 π.μ. καὶ ἐξερμάνει συνήθως τὴν 5 π.μ.*

- 12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): .. *ξεῖλαι, δουκέρν καὶ καρποτόρι ω.*
π. σχῆμα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχυν ; ..

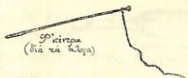
Μάλιαν

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της ; (Ἐξε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

*Μάλιαν... ἔλεγχον... καρποτόρι... ὡς...
παραπύλω... σχῆμα... Μῆκος... 70... 12... καὶ...
μῆκος... 80... 10... 10...*

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δοῦλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν ....

..Μιζήδου. εἰς τὴν ἡμέραν.....

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

..Χαλφίνι.....

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τοσπάνηδες, καλούμενοι ἀλωναραιοὶ καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὁποῖοι εἶχον βοδία ἢ αἰγὰ καὶ ἀνέκαμβανον τὸν ἀλωνισμόν .....

..Οἱ ἴδιοι εἰς γεωργίαν καὶ δικά τους ζῶα.....

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

..Κόπανος... πῶς... εἰς τὴν... ἀπὸ τοῦ... ..Κοπάνου... ..Β)... ..(1)... ..

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; ..?

..Κοπάνου... ..? ..μυλῶν... ..καὶ εἶχε... ..3-4... ..

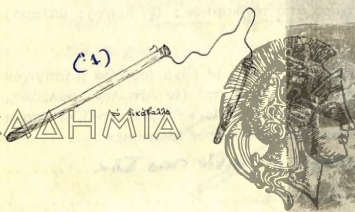
- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
 Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου;
 (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.)... *Εἰς τὸ ἀλώνι... ἐν γὰρ...*
κουκῶν, ἡσυχίων, φασολῶν κτλ......

κοπάνος στρογγυλός

ξύλο κοπανιστὸν διὰ τὸ κοπάνισμα μικροῦ καρποῦ δημητριακῶν...

‘Υπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
 τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
 ἄλλα πρόσωπα ἐπ’ ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
 Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
 παραγωγῶν ; ... *Ἀπὸ... μὲν... ὁμοῦ... αὐτὰ... κομπανιστὰς*
ἡλικί... ἀπὸ τῶν ἐκ... καὶ... ἀπὸ τῶν ὁμοῦ...

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
 Ἐγένετο τοῦτο ἀπ’ εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
 στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
 Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) ...

Ευχαριστώ... για την Σ. Σ. και την υπηρέτ. Μακάρι
να είμαι καλύτερος.

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναι, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν σύντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; .....

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλυσιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς).

ΣΥΝΕΧ. ΣΑΥΚΙ. ΟΥΚ ΕΣΤΙΝ ΜΕΛΛΟΝ

β'. Δίχνησμα

- 1) Πώς λέγονται οι άλωνασιμένοι σταχυες, έτοιμασμένοι διά τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διά τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ... *Λέχοντα << Λατρινί >> . Μὲ πλ. ... σωρεύει ... γίνεταί τε ... μύσταμα ... ἐχίμαμα (1).*

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

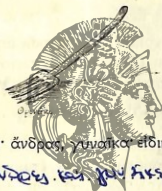

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο... *M. K. Koussis*...

Es regnet und wir sind immer noch hier. Kapfen-
berg. Ni. Kapfenberg.

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο: φτυάρι, θρινάκι; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο... Γίνεσθαι... μὲν......)

«Кол. Талы»... «Сам»... «Вид»... «Сам»...
«Сам»...

AKADEMIA

ΑΘΗΝΑΝ

3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίξει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

.....

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεταί δεύτερον ἁλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Αίτημα < Καταγωγή > Με το Σημείο
 στην Κουζίνα

5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)* διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο .....

.....
 .....
 .....
 .....

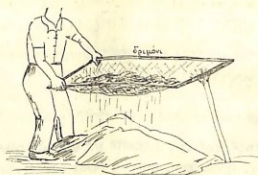
- 6) Ἐφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

.....
 .....
 .....

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κόσκι-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν* π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) ... *Μὲ π.λ. ...*

... ἀκροῦ ... ἐργαλείου ... π.λ. ...

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ;

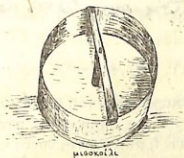
Μὲ λ.π. ... ἐργαλείου ... π.λ. ...

- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. ....

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἁλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὁκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).

[illegible]

- 2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
γ) τὸ γυφτιάτικο,
δ) τὸ ἀλφωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημοτειακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) . . . . .

a. Die Zahl der ...
b. Die Zahl der ...

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) ... εἰς τὰς οἰκίας ... εἰς λακκάκια ...

[illegible]

- 4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; ... *ἐν νύκτι... ἐν νύκτι... ἀφ' ὧν...*
Ἄλλοι... εἰς τὸν αἰθρῶν... ἀφ' ὧν...

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογία τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

καὶ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ... ἀφ' ὧν...
καὶ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ... ἀφ' ὧν...

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογία τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Γινώσκω... ἐν τῇ διάρκειᾳ... ἀφ' ὧν... ἀφ' ὧν...
ἐν τῇ διάρκειᾳ... ἀφ' ὧν...

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα της ; ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

Ἡ πλεκτή αὕτη... ἐν τῇ διάρκειᾳ... ἀφ' ὧν... ἀφ' ὧν...
ἐν τῇ διάρκειᾳ... ἀφ' ὧν...

Δ'. ΕΤΗΣΙΑ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 'Ιουνίου (Κληδόνου), 'Αποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ 'Ιούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Ἀναμμη... ἐν τῇ διάρκειᾳ... ἀφ' ὧν... ἀφ' ὧν...
ἐν τῇ διάρκειᾳ... ἀφ' ὧν...

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; .....

Τὴν 23^{ην} Ἰουνίου... ἀφ' ὧν... ἀφ' ὧν...
ἐν τῇ διάρκειᾳ... ἀφ' ὧν... ἀφ' ὧν...

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.)... Φω-
τὴν ποτ' ἔγωγε δύνω.....

β'. 1) Ποιοὶ ἀνάπτουν τὴν πυράν; παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος; ....
Κυεῖα παῖδα.....

2) Ποῖος ἢ ποιοὶ συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν; "Αν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος; ... τὸν δὲ δὲ τὸ
μαστρίων τοῦ πατρὸς ἑαυτὸν τὸ σάτυρον
κλασσάσαν... συλλέγειν.....

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Εἰς τὴν συγγένειαν τοῦ πατρὸς ἑαυτὸν παῖδα
ἐξεναντίας τὸν ἐν κήρῳ δαφνίου κλάδα (καὶ κω)
τὸν ἀνέβου καὶ τὸν κέντρον τοῦ εὐδοκίου καὶ
ἐπὶ τὴν ἡμέραν καὶ τὴν νύκτα.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, εὐχῆς, ᾠδαί, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα Συνήθεια μανῶν....

ὁ δὲ θεὸς γινώσκων καὶ ἡ φύσις τῆς πυρὸς.....

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

τὸν παῖδα πῦρ... πῦρ... πῦρ... πῦρ... πῦρ...
πῦρ... πῦρ... πῦρ... πῦρ... πῦρ...
πῦρ... πῦρ... πῦρ... πῦρ... πῦρ...
πῦρ... πῦρ... πῦρ... πῦρ... πῦρ........

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

.....
 .....
 .....
 .....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

.....
 .....
 .....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

.....
 .....
 .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

(Ιωάννης Γεωργιάδης, Διευθυντής Δημοτικῆς
 Σχολεῖου Σταυροῦ - Χαλκιδεύς, ἡ συλλογὴ
 αὕτη ἐβρέχθη ἀπὸ 15 Δεκεμβρίου 1969 ἕως
 6 Ιανουαρίου 1970)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

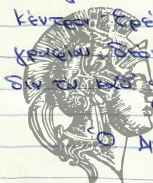
Αριθ. Πρωτ. 3
Διεύθυν. 3

Προς
το Κέντρο Έρευνας
της Ελληνικής Λογογραφίας
Αναγνωστόπουλου 14
Αθήνας (136)

Εν Αθηναις τη 7.1.1970

Λαμβάνω την τιμήν νά υποβάλω
προς σὺνταξιν ἑνὸς ἐρωτημα-
τολογίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν,
Κέντρο Ἑρευνας τῆς Ἑλληνικῆς Λο-
γογραφίας, ὁποῦ εἰς τὴν ἐκείνην
ἐντασσέται

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΙΟΧΗΝΩΝ

Ἀπὸ τοῦ Σχολίου

Γεωργίου

Γεωργίου

Κοινοποιῶται Υ.Τ.Α

Κ. Ἐπιστημῶν

Διευθ. Σχολ. Ἐπαγγελματ.

Εἰς Ἀρχίδου

ΕΠΙ ΑΠΟΔΕΙΞΕΙ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ο ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ
ΕΚΠ/ΚΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΑΓΕΙΡΩΝ

Εν Αρναίᾳ τῇ 19-2-1970

Ἀριθ. Πρωτ. 1306 π.ε.

Π. ρ. δ. ς

Τό Κέντρον Ἑρεῦνης τῆς Ἑλληνικῆς
Λογογραφίας τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.
Ἀναγνωστοπούλου 14

Βίε Ἀθηνῶν.

Ἐκτελοῦντες τήν ὑπ' ἀριθ. 55584/28-5-1969 Ἐγκ. Δ/γίν τοῦ Ὑπουργείου
Ἑθνικῆς Παιδείας καί Θρησκευμάτων, ἔχομεν τήν τιμήν νά ἀποστείλωμεν ὑμῖν
συνημμένως, 17 ἐκ τῶν 20 ἀποσταλλέντων ἐρωτηματολογίων δεόντως συμπληρω-
μένα καί νά γνωρίσωμεν ὅτι τὰ ἀποκαταμένοντα ἐρωτηματολόγια τῶν χωρίων
Στανοῦ, Μεταγγιτσίου καί Ριζῶν ἀποστέλλονται εἰς ὑμᾶς, ἐκ παραδρομῆς, ἀπ' εὐθείας

ἈΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Παρασημειωμένη

Παρασημειωμένη

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΝ